

Hoe zorg je voor een studentparticipatiecultuur om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren?

Auteurs: Linda Lemmen (JOB) en Esther Woertman (NCP EQAVET)

Doordat studenten het onderwijs zelf ervaren, zien zij, soms beter dan docenten en de directie, hoe het onderwijs beter zou kunnen aansluiten op hun (leer)wensen en behoeften. Het is daarom belangrijk om de student als stakeholder van het onderwijs te betrekken bij kwaliteitszorg. Een vorm om dit te organiseren is door het instellen van studentenraden, zoals sinds 2011 verplicht is. Voor studentenraden is het echter lastig om hun studiegenoten goed te vertegenwoordigen. Ze weten niet altijd hoe ze andere studenten kunnen bereiken en vragen zich daardoor af of ze wel een goede vertegenwoordiging van de school kunnen zijn. Door in te zetten op een brede participatiecultuur blijft meedenken niet slechts voorbehouden aan een selecte groep, maar wordt dit voor alle studenten mogelijk. Het NCP EQAVET ging in gesprek met JOB over hoe scholen kunnen zorgen voor een cultuur waarin dit vanzelfsprekend is. Hieruit kwamen acht tips naar voren.

1. Zorg dat de te bespreken onderwerpen studenten raken

Studenten zijn met name geïnteresseerd in onderwerpen die hen persoonlijk aangaan. Vraag studenten daarom om mee te denken over onderwerpen die betrekking hebben op hun dagelijks leven op school.

2. Actiegericht

Formuleer met studenten concrete acties ter verbetering van het onderwijs. Door studentparticipatie actiegericht te maken, zien studenten duidelijker resultaat. Als het bijvoorbeeld gaat om het verbeteren van de lessen, welke acties kunnen ervoor zorgen dat de lessen beter worden voor de student? Een voorbeeld van zo'n actie is dat de schoolleiding in gesprek gaat met docenten of het mogelijk is om in de volgende periode vaker praktijkopdrachten te doen in plaats van in het klaslokaal te zitten. Door samen zo'n actie te formuleren en er mee aan de slag te gaan, is het resultaat makkelijker te herkennen, te benoemen en te evalueren.

3. Kies een vorm van studentparticipatie die bij de student past

Een groot deel van het leven van studenten speelt zich online af. Om daarop aan te sluiten, kun je als school bijvoorbeeld korte online enquêtes in de vorm van Instagram-polls inzetten om informatie op te halen. Het kan ook helpen om als docent of schoolleiding de student persoonlijk aan te spreken.

4. Maak studentparticipatie onderdeel van het onderwijs

Door studentparticipatie een integraal onderdeel van het onderwijs te maken, geef je alle studenten de gelegenheid om te participeren. Daarnaast kost het de student geen extra tijd, wat het voor hen makkelijker maakt om te participeren, en krijgen ze begeleiding bij het meedenken. JOB heeft hiervoor een lespakket ontwikkeld waarmee studenten kennis kunnen maken met medezeggenschap en studentparticipatie.

Het lespakket sluit aan bij het vak Burgerschap en laat studenten, onder andere, nadenken over het vormen van een mening. Voor meer informatie over het lespakket raadpleeg www.jobmbo.nl/studentenraad/lespakket.

5. Beloon de student

Studenten belonen voor hun inzet spreekt waardering uit. Dit stimuleert studenten om mee te denken en om dit in de toekomst vaker en structureel te doen. Belonen kan bijvoorbeeld in de vorm van prijzen uitreiken voor studenten met goede ideeën, het geven van studiepunten of (gedeeltelijke) vrijstelling voor Burgerschap.

6. Zorg dat buitenschoolse activiteiten vrijblijvend zijn

Omdat het lastig kan zijn om studenten te laten participeren, worden studenten die wel actief zijn, soms overvraagd. Dit is voor studenten een reden om niet te willen participeren. Veel studenten hebben een druk leven, waarin ze niet altijd tijd hebben om extra tijd te besteden aan participatieactiviteiten op school. Door studenten de kans te geven eenmalig te participeren, zijn ze eerder geneigd zich in te zetten.

7. Geef terugkoppeling

Veel studenten zijn van mening zijn dat het geen nut heeft om hun mening te uiten, omdat ze denken dat school niet daadwerkelijk met de verbeterpunten aan de slag gaat. Door studenten terugkoppeling te geven, zien zij dat school hun mening wel degelijk serieus neemt. Zelfs wanneer hun voorstellen niet doorgevoerd kunnen worden, heeft het nut om dit terug te koppelen aan studenten. Hierdoor weten ze dat er echt naar ze geluisterd is en waarom de

verbeterpunten niet kunnen worden aangepast. Als studenten weten waarom iets niet kan, is het makkelijker voor ze om daar begrip voor op te brengen dan wanneer ze geen terugkoppeling krijgen.

8. Vraag het de student!

En tot slot, voor alle bovenstaande punten geldt: vraag het de student! De basis van studentparticipatie is dat studenten meedenken en -praten. Wie weet er nou beter dan de student zelf h^oe ze mee willen praten? Vraag de student hoe ze beloond willen worden, over welke onderwerpen ze mee willen praten, op welke manier dit passend is, etc. De student heeft het antwoord.

Meer weten over betrokkenheid van studenten?

[Op de website van het NCP EQAVET](#) vind je achtergrondinformatie en gerelateerde items voor het opdoen van inspiratie en inzichten.